

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

LITERKA

LEDEN 2015

Vážení čtenáři Literky,

lednové číslo našeho bulletinu by se Vám mělo dostat do rukou v době, kdy již pominuly ty pravé vánoční shony. Mezdobí mezi vánočními svátky a Silvestrem jsem pro tisk a distribuci Literky vybrala záměrně. Je to pro mnohé z nás přelomové období, kdy se pomalu loučíme s odcházejícím rokem a s rozpaky (či naopak s bujarými oslavami) vcházíme do roku nového. Přiznám se, je to trochu melancholické a trochu melancholická je i jedna část lednové Literky. Po krátkém váhání jsem se totiž rozhodla otisknout přehled těch, kteří nám (jakoliv — radou, příspěvkem do muzejních sbírek, pochvalou, svou pravidelnou návštěvou) pomáhali či stále pomáhají. Tento přehled je zároveň upřímným poděkováním. Krapet melancholický je rovněž jeden lednový Střípek, který je věnován emeritnímu vedoucímu Památníku písemnictví a nám stále milému, panu doktoru Vojenu Drlíkovi. Byť je to již rok, co odešel do zaslouženého důchodu, na jeho stopy v Památníku stále narážím a alespoň letmou myšlenku mu téměř denně věnuji (a třeba tuto větu by mi při šéfredaktorské korektuře zcela jistě vyškrtl). Ale dosti melancholie. Vyváženou protiváhou budiž silvestrovský fór minimalistických tří odpovědí Jana Steklíka a jedna z jeho minimalistických řadovek. Odlehčený tón má také fotoreportáž z příprav výstavy Host do domu — Sen o svobodě. Tato polarita mezi steskem a humorem je v Literce záměrná a jistě jste pochopili i můj záměr vydat ji právě v tomto čase mezidobí. Koncepčně do něj totiž na chlup zapadá.

Vykročení tou správnou nohou do nového roku 2015
Vám za celý kolektiv pracovníků Památníku písemnictví přeje
Petra Pichlová

Verše měsíce
ledna

Jan Skácel: PF 1986

tomu novému zas roku
s čistým srdcem přát bych chtěl
aby jako host a ryba
třetího dne nesmrđěl

TRVAJÍCÍ VÝSTAVY PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

10. prosince 2014 — 11. ledna 2015

Co rok dal

Nepominutelné ohlédnutí za dalším úspěšným rokem Památníku písemnictví na Moravě prostřednictvím expozice sestavené z čerstvých přírůstků. První představení nejvýznamnějších novinek ve sbírkovém fondu ve formě veřejného poděkování dárcům a aktivním spolupracovníkům Muzea Brněnska.

27. listopadu 2014 — 14. června 2015

Host do domu — Sen o svobodě

Téměř naplněný sen o dokonalém literárním časopise. Připomenutí slavné éry 60. let minulého století a její reflexe na stránkách bezmála legendárního titulu, který vycházel v Brně. Host do domu očima svých tvůrců, přispěvatelů, pamětníků a také čtenářů.

KROCNÍ LITERÁRNÍ MÚZY

Seminář tvůrčího psaní Krocení literární múzy je doprovodným programem literární soutěže pro mládež Skrytá paměť Moravy, kterou každoročně vyhlašuje Jihomoravský kraj. Seminář pořádá ve spolupráci s moravskými školami, muzei a knihovnami Památník písemnictví na Moravě (pobočka Muzea Brněnska). Koná se ve více než desítkách moravských měst v průběhu měsíce února a března vždy ve dvou blocích, jejichž rozdělení odpovídá věkovým kategoriím literární soutěže. Maximální počet účastníků semináře je 15—20 osob. Při větší poptávce je možné se individuálně domluvit na dalším termínu tvůrčí dílny. Semináře vedou lektoři z Památníku písemnictví na Moravě.

Přihlásit se lze na e-mailové adrese pamet@muzeumbrnenska.cz, případně telefonicky na čísle 547 229 932, nejpozději týden před daným termínem. Účast na semináři je BEZPLATNÁ.

Nejbližší termíny dílen tvůrčího psaní

Rajhrad

3. února — I. kategorie v 10.00—11.00 hod.; II. kategorie v 11.15—12.45 hod., v Památníku písemnictví na Moravě, areál benediktinského kláštera

Brno

19. února — I. kategorie v 10.00—11.00 hod.; II. kategorie v 11.15—12.45 hod., v hudební klubovně Knihovny Jiřího Mahena, Koblížná 4

GENIUS LOCI — ČESKÝ TĚŠÍN

Český Těšín — když jméno města uslyšíte, vybaví se vám jistě výhodné nákupy na trzích na polské straně tohoto souměstí, které je odděleno řekou a hranicí. Nohavicomilná část bude přesvědčena o výhodném spojení po železnici, když tam přece jezdí vlaky co čtvrt hodinu. A ti, kdo jsou literárně zdatní, vzpomenou slezského barda, který Těšín sice neobýval, ale stejnojmenný kraj zvěčnil ve Slezských písních.

Město vzniklo uměle po 1. světové válce v podstatě u trati, kterou neměla protnout hranice. Do války (a díky Nohavicovi to víte) město vytvářely a v něm se mísily čtyři kulturotvorné živly — český, německý, polský a židovský. Po válce zbyly jen dvě národnosti a ty jsou dodnes zárukou pestrosti města. Některé instituce jsou tu hned dvakrát: česko-polská scéna Těšínského divadla, dvě samostatná gymnázia, dvounárodnostní kostely, spolky, pěvecké soubory. Toto „dvouproudí“ sice svědčilo nevraživosti, ale znamenalo taky impuls k soutěživosti a vzájemnému obohacování. A to je vhodné klima, aby se zde mohli vyskytovat další třanovští, bezručové a nohavicové i v budoucnosti.

Tak až příště budete přebíhat od nádraží k hraničnímu přechodu a město se vám nebude zdát příliš historické, vzpomeňte těch, kteří jeho nedlouhou minulost zaplnili svým duchem.

Ivan Zálešák

P. S. Bezruč jsem už nestačil zahlédnout ani tady v Rajhradě, kam skutečně ze Střelic chodil, ale zato Novhavicu pamatuji ještě za pultem těšínské místní knihovny, když jsem si tam na gymnáziu chodil prohlížet encyklopedie.

VILA LÖW-BEER V BRNĚ

Málokterý Brňan nezná vilu Löw-Beer, která se nachází v těsném sousedství vily Tugendhat. Tato slavná stavba, kterou si nechal v roce 1903 postavit továrník Moritz Fuhrmann a o deset let později ji prodal textilnímu podnikateli Alfredu Löw-Beerovi, prošla ve svém způsobu užití pozoruhodným vývojem (sídli v ní například gestapo, čtyřicet let byla využívána jako domov mládeže). V současné době je v majetku Jihomoravského kraje a ve správě Muzea Brněnska, příspěvkové organizace. Památková obnova vily začala v roce 2013 a v její rekonstruované podobě bude nainstalována nová muzejní expozice s názvem Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat, která představí kapitoly z dějin architektury a životního stylu měšťanstva v Brně v období od 2. poloviny 19. století až do počátku 20. století. Expozice bude umístěna v deseti místnostech v I. a II. podlaží vily. Počítá se také s regenerací zahrady do podoby, jakou měla ve 30. letech 20. století. V zahradě se nachází tzv. celnice — zahradní domek, který bude rovněž rekonstruován pro potřeby návštěvníků (občerstvení, další výstavní prostor a sociální zařízení) a zároveň bude sloužit pro krátkodobé panelové výstavy a pro pořádání seminářů, přednášek a workshopů.

Otevření areálu vily pro veřejnost je plánováno na první pololetí roku 2015.

Projekt památkové obnovy Vily Löw-Beer a rekonstrukce celnice — zahradního domku je spolufinancován z Regionálního operačního programu nuts 2 Jihovýchod.

3 otázky pro Jana Steklíka

Jak začala Vaše spolupráce s Hostem do domu?

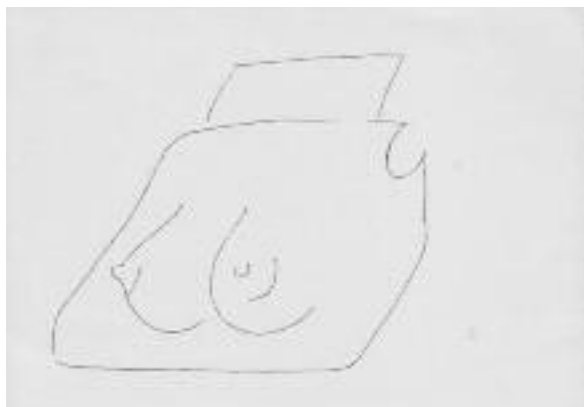
Začátkem 60. let mně napsal Oleg Sus ohledně kreseb do časopisu, který chtěl vydávat v Brně na Šilingrově náměstí. Časopis mu nevyšel a začalo to Hostem, kde Oleg působil.

Kdo Vám byl z redakce Hosta do domu nejbližší po lidské stránce?

Každý jinak. V hospodě jsme nejvíc poseděli se Skácelem a se Susem.

Myslíte, že dnes existuje literární časopis, který by se Hostu do domu mohl vyrovnat?

Já bych řekl, že Brno vždycky mělo a má zvláštní podmínky pro vznik časopisu podobného typu. Viz Host dnes.

Jan Steklík (* 1938) je performer, kreslíř, malíř, vizuální básník, grafik, kolážista, tvůrce land-artu. Libuje si ve vizuálních hříčkách. Známa je především jeho série tzv. ňadrovek. Jejich ústředním motivem je ňadro doplněné nevšedními detaily (například brýlemi, kohoutkem, ponožkou, plynovou maskou či psacím strojem). V ňadrovkách (i ostatních kresbách) dodává svým osobitým pohledem všedním věcem neobyčejnou poetičnost. Steklíkovo působení bylo vždy rozděleno mezi Prahu, rodné město Ústí nad Orlicí a Brno. V brněnském Hostu do domu zveřejňoval kresby, později v něm působil jako redaktor odpovědný za kreslený humor a výtvarný doprovod. Společně s Karlem Neprašem byl tzv. ředitelem Křižovnické školy čistého humoru bez vtipu.

Začínáme s kresbou siluet redaktorů a redakční rady Hosta do domu

Přivezli nám texty na fóliích, už je zbývá jen vyřezat a nalepit

Ještě přestříhnout slavnostní pásku a výstava je otevřená...

PODĚKOVÁNÍ DÁRCŮM A PŘÍZIVCŮM PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Konec roku je vyhrazen bilancování. Nevyhneme se mu ani my. Na tomto místě bychom totiž rádi poděkovali všem, kteří obohatili sbírky Památníku písemnictví na Moravě či nám byli nápomocni jiným způsobem.

Děkujeme všem, díky nimž se rozrostly sbírky Památníku, obzvláště Janu a Marcele Šabatovým, Ivanu Bočkovi, Ivo Odehnalovi, Jiřímu Trávníčkovi, Arnoštu Budíkovi a Sylvě Bartůškové.

Děkujeme těm, kteří nám byli zvláště nápomocni v přípravách výstavy Host do domu Jarmile Růžičkové, Haně Kraflové, Eleonoře Jeřábkové, Jiřímu Pulcovi, Tomáši Zapletalovi, Janu Steklíkovi, Jiřímu Opelíkovi, Pavlu Švandovi, Ivanu Křížovi, Antonínu Přidalovi, Milanu Uhde, Vlastimilu Zábranskému, Jiřímu Jiráskovi, Miloši Budíkovi, Kamilu Bártovi, Šárce Skalické.

Děkujeme našim stálým návštěvníkům a podporovatelům Petru a Mileně Žižkovým, Michalu Žákovi a Zdeňku Volfovi.

Děkujeme spřízněným duším v časopise Host, obzvláště Martinu Stöhrovi.

Děkujeme inspirátorovi, propagátoru Památníku a IT technické podpoře Ivanu Petlanovi.

Děkujeme vždy ochotným poradcům v oblasti výstavnictví Ireně Bartošové a Pavlu Hayekovi.

STŘÍPKY... GRATULAČNÍ

Cena Jihomoravského kraje je ocenění udělované osobnostem, které svou odbornou činností výrazným způsobem reprezentují Jihomoravský kraj a podílejí se na jeho dobrém jméně. Mezi laureáty letošního ročníku Ceny patřil i PhDr. Vojen Drlík, emeritní vedoucí a zakladatel Památníku písemnictví na Moravě. Oceněn byl za zvláštní přínos v oblasti literatury.

Dne 19. listopadu 2014 převzal ředitel Muzea Brněnska Antonín Reček pro Památník písemnictví na Moravě ocenění Certifikát kvality za rok 2014 udělený Centrálou cestovního ruchu — Jižní Morava, z. s. p. o. v projektu TOP výletní cíle jižní Moravy. K získání ocenění bylo nutno splnit přísná kritéria, která hodnotili nezávislí kontrolaři. Památník písemnictví na Moravě daná kritéria splnil na výbornou a společně s Moravským krasem se umístil na první příčce, na druhém místě se umístil Památník Mohyla míru. Památník písemnictví tak pokořil mnohé atraktivní tzv. zážitkové výletní cíle. Gratulujeme zvláště našim průvodcům, kteří mají na ocenění největší podíl.

Prostory benediktinského kláštera v Rajhradě jsou rekonstruovány pro Památník písemnictví na Moravě (Muzeum Brněnska) s pomocí finančních prostředků Jihomoravského kraje, Norských fondů a Regionálního operačního programu Jihovýchod.

Literka, Informační zpravodaj Památníku písemnictví na Moravě
Kláster 1, 664 61 Rajhrad, tel.: 547 229 136

Odpovědný redaktor: Libor Kalina

Redaktor: Petra Pichlová

Vychází jedenáctkrát ročně, číslo 1, ročník 9, 29. 12. 2014

MK ČR E 21218

www.muzeumbnenska.cz

Muzeum Brněnska, příspěvková organizace, ič: 00089257